

Statusvurdering af beskyttet mose, på matr.nr. 2ar Vognslund By, Ølgod

Varde Kommune har vurderet beskyttelsesstatus i henhold til naturtypebekendtgørelsen¹ §10, stk. 1 jf. naturbeskyttelsesloven² § 3, stk. 2, af et areal i det nordøstlige hjørne af matr.nr. 2ar Vognslund By, Ølgod.

Hovedkonklusionen er fastholdelse af § 3 arealet.

15. december 2025

Beskyttelsen af naturtyper i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1-3 er umiddelbar og gælder så snart et givent naturområde opfylder naturbeskyttelseslovens definitioner heraf i følge lovens forarbejder og gengivet i registreringsvejledningen. Det er således ikke en forudsætning for beskyttelsen, at områderne er registrerede eller at ejer og bruger har fået meddelelse herom.

Nanna Brande-Lavridsen

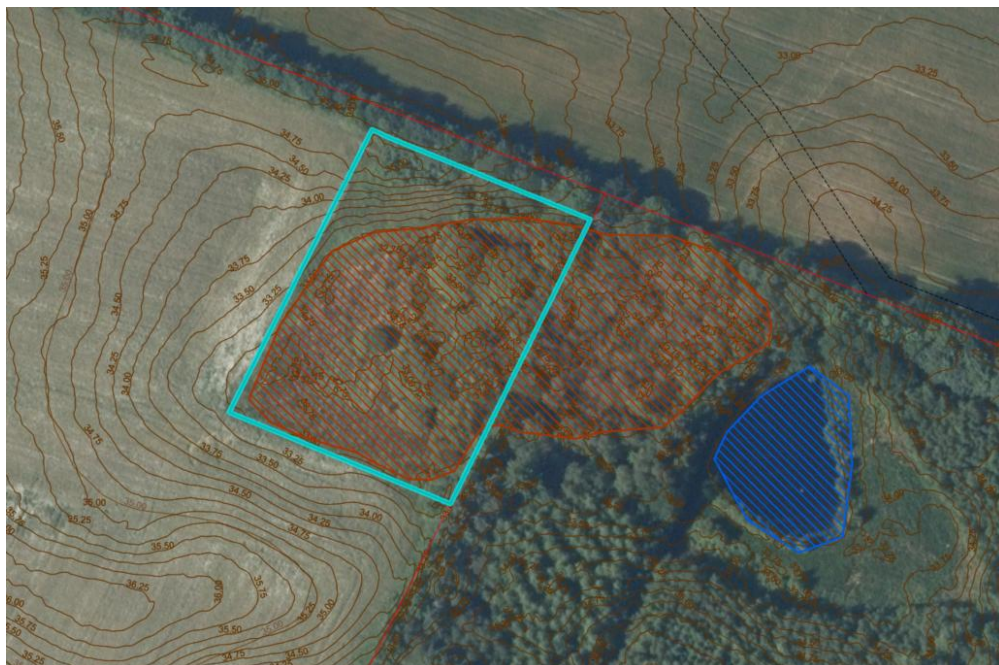
Direkte tlf.: 79946181

E-mail: nbra@varde.dk

Denne afgørelse vedrører kun beskyttelsesstatus – eventuelle uoverensstemmelser vil først blive behandlet efter statusafgørelsen er endelig, og at det er fastsat, at arealet er omfattet beskyttelsesbestemmelsen.

Journalnr.: 9241627

Sagsnr.: GEO-2025-07838



Luftfoto fra sommer 2025 med arealet indrammet i turkis (Geodatastyrelsen, GeoDanmark, KDS, Hexagon, Varde Kommune)

Varde Kommune har den 5. november 2025 sendt en udtalelse i partshøring og fastholdt beskyttelsen af mosen på baggrund af naturtypens miljø, artssammensætning og omlægningshyppighed. Mosen er således vokset ind i beskyttelsen siden 2004, og floraen er typisk for naturtypen mose.

Postadresse:

Varde Kommune

Bytoften 2, 6800 Varde

Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med partshøringen. Varde Kommune træffer derfor afgørelse på det foreliggende grundlag.

Besigtigelse

Varde Kommune har grundet forespørgslen besigtiget arealet den 22. oktober 2025. Formålet med besigtigelsen var at vurdere arealets tilstand og status.

Til besigtigelsen oplyste du, at arealet har lagt brak samt at jorden der er blevet påfyldt arealet kommer fra et lokalt murerfirma.

Ved besigtigelsen blev der konstateret, at det meste af arealet er lavtliggende.

Den vestlige del er vådt og domineret af lysesiv, med arter som kærranunkel, hundehvene, kærnerre, almindelig skebladmos, dueurt spp., mangeløv spp., kærtidsel, almindelig star, vandnavle, tormentil og enkelte dunhammer. Dvs. typiske fugtigbundsarter forbundet med mose. Den østlige del er desuden med vandspejl og overvokset med pil og birk.

Den vestlige rand op til den dyrkede mark er næringspåvirket og med urter såsom stor nælde og gråbynke. Desuden vokser her brombær.

Der er lagt bunker af jord på den sydlige grænse mellem arealet og marken (pløjet) – bunkerne er tydeligt lagt oven på lysesiv.

Den nordlige del af arealet ligger højt i forhold til resten af arealet. Arealet er tørt. Det meste af arealet er tilvokset i brombær og rød-el, samt græsser som almindelig hvene, fløjlsgræs og rød svingel. Der er desuden et areal mellemliggende den høje del og den lavtliggende del som er let skrånende. Arealet er domineret af græsser som almindelig hvene og fløjlsgræs med mange urter såsom almindelig røllike, lav ranunkel, gråbynke, dueurt spp. og kruset skræppe.

Feltregistreringen og den dertilhørende registrering af artssammensætningen understøtter registreringen af størstedel af arealet som § 3-beskyttet mose.

Vurdering af beskyttelsesstatus

Naturbeskyttelsesloven trådte i kraft i juli 1992. Afgrænsningen af moser og lignende lægger primært vægt på botaniske forhold. For naturtypen mose vedkommende skal arealet samtidig opfylde kriterier vedrørende fugtighed for at kunne være beskyttet. Dette fremgår af lovbemærkningerne samt vejledningen om § 3-beskyttede naturtyper¹.

Varde Kommune har vurderet arealets beskyttelsesstatus ved lovens ikrafttræden, samt om arealerne kan være vokset ind i beskyttelsen siden.

Vurderingen af beskyttelsesstatus og afgrænsning er udført på baggrund af besigtigelsesnotatet fra 22. oktober 2025, samt historiske luftfotos for årene 1954, 1965, 1976, 1992, 1995, 1999, 2004, 2006, 2010, 2012, 2015, 2020 og 2024 med henblik på udviklingen af arealet. De historiske luftfotos kan tilgås via Varde Kommunes Webkort (<https://kort.varde.dk/eksternekort/index.html?viewer=WEBkort-VardeKommune>)

Redegørelse

Mosen i det nordøstlige hjørne af matr.nr. 2ar Vognslund By, Ølgod er blevet vejledende registeret den 31. oktober 2025 på baggrund af besigtigelsen den 22. oktober 2025 samt gennemgang af historiske luftfotos og højdedata.

Det samlede beskyttede areal er på 4359 m², hvorfor størrelseskravet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, er overholdt.

¹ Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper, Vejledning nr. 40, Miljøstyrelsen

Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

På de historiske høje og lave målebordsblade er arealet kortlagt som henholdsvis en sø og mose/sø.

Ifølge jordartskortet er jordbunden ferskvandstørv på størstedelen af arealet mens der ligger en bræmme af ferskvandssand mod vest og smeltevandssand mod nord. Ferskvandstørv er typisk dannet ved akkumulering af plantemateriale i søer, ved vandløb eller højmoser.

Ved besigtigelsen 22. oktober 2025 blev der fundet arter typisk for fugtigbund. Deres forekomst understøtter derfor registreringen som beskyttet mose.

Både miljøet og driften er således karakteristisk for naturtypen mose.

Luftfototolkning

Arealet er tydeligt fugtigt. Arealet mod vest har været omlagt indtil ca. 2004; det har siden da ligget brak og har vokset sig ind i beskyttelse.

Arealet mod øst viser ikke tegn på beplantning eller anden omlægning siden 1954.

På det foreliggende grundlag vurderer Varde Kommune at arealet opfylder kriteriet for at være beskyttede ved lovens ikrafttræden i 1992, og er uanset den nuværende drift beskyttet.

Billederne fra luftfototolkningen er vedlagt sidst i dette brev.

Konklusion

Varde Kommune fastholder således, at mosen på matr.nr. 2ar og 2v Vognslund By, Ølgod, er beskyttet jf. naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 2. Såvel driftshistorikken, miljøet og floraen er typisk for naturtypen mose.

Mosen skal fremover drives i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven §§ 3 og 4. Arealet må ikke omlægges/opfyldes, jordbehandles, sprøjtes eller gødskes.

Sagens videre forløb

Varde Kommune afventer klagefristen for denne afgørelse.

- Hvis der bliver klaget, vil håndhævelsessagen vedrørende eventuelle uoverensstemmelser blive sat i bero.
- Hvis der ikke bliver klaget, vil håndhævelsessagen vedrørende eventuelle uoverensstemmelser fortsætte.

Klage

Varde Kommunes udtalelse om beskyttelsesstatus af mosen kan efter Miljø- og Fødevarerådnets praksis påklages af ejere og brugere. En klagevejledning vedlægges som bilag til denne udtalelse.

Lovgrundlag

§ 10, stk. 1 i bekendtgørelse om beskyttede naturtyper (BEK nr. 695 af 03.06.2023)

§ 3, stk. 2 i Lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 927 af 28.06.2024)

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere dig om, at vi har modtaget oplysninger om dig, ligesom vi skal give dig en række oplysninger. Se venligst vedlagte.

Bilag:

Klagevejledning

Databeskyttelse

Postadresse:

Varde Kommune

Bytoften 2, 6800 Varde

Kort
Luftfototolkning mm.

Med venlig hilsen

Nanna Brande-Lavridsen
Natursagsbehandler

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside. Afgørelsen er annonceret den 15. december 2025, hvorfor klagefristen udløber den 12. januar 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på www.naevneneshus.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.



**Varde
Kommune**

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

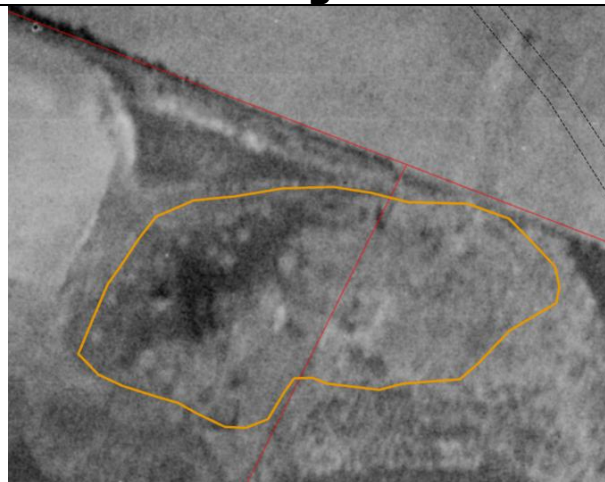
Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail vkdp@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

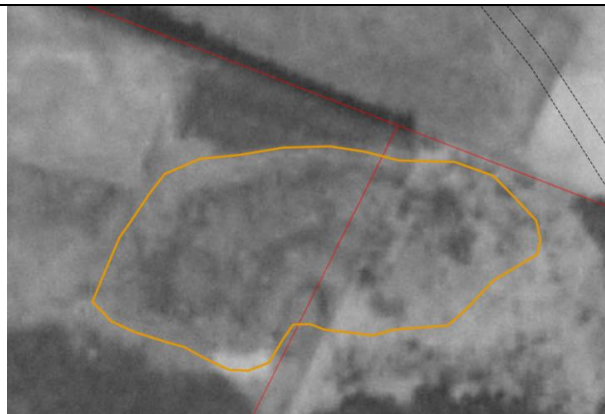
**Læs mere om vores behandling af dine persondata på
www.vardekommune.dk**



Luftfototolkning mm.



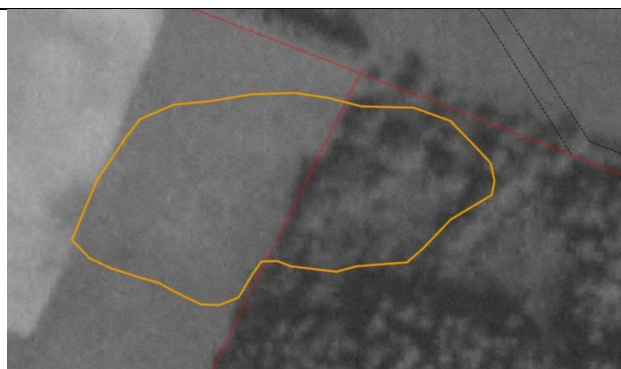
1954: Arealet mod vest er tydeligt fugtigt.



1965: Hele arealet har skjolder der indikerer at det er fugtigt.



1976: Det vestlige del af arealet er i omdrift. Den østlige del er ikke beplantet.



1992: Som 1976



1995 sommer: Det vestlige del af arealet ligger i græs men der er tydeligt et fugtigt areal. Den østlige del som i 1992.



1999 sommer: Vestlige del som i 1995. Der er tiltagende overvoksning af den østlige del.



2004 sommer: Der tages slet på noget af det vestlige areal men der er et urørt areal i midten.



2006 sommer: Den vestlige del ligger i brak. Den østlige del som i 2004.



2010 sommer: Der er begyndende opvækst af pil på den vestlige del. Den østlige del som i 2004.



2012 sommer: Vestlige del som 2010. Arealet øst for mosearealet er ryddet og evt. genplantet, og der er etableret en sø.



2015 sommer: Som i 2012.



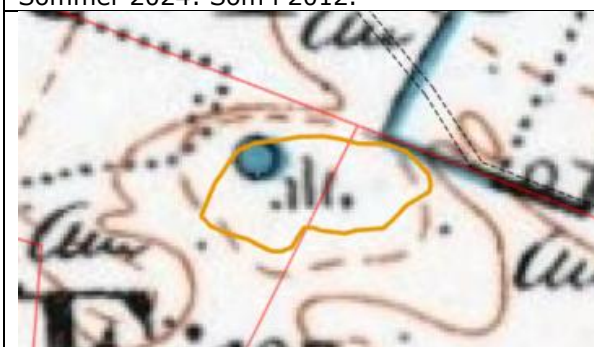
2020 sommer: Som i 2012.



Sommer 2024: Som i 2012.



Høje målebordsblade: Sø



Lave målebordsblade: Sø/Mose



FS - Ferskvandssand FT - Ferskvandstørv
DS - Smeltevandssand